

REVISTA ECONOMICĂ

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC

Apare odată pe săptămână sub direcția și editura „SOLIDARITĂȚII”, asociația institutelor financiare române
Redacția și administrația: Cluj, Calea Regele Ferdinand Nr. 38 (edificiul Băncii Agrare S. A. Priv. Cluj).

Membrii asociațiunii „SOLIDARITATEA” sunt:

Agricola (Hunedoara), Agricola (Sebeșul-săseș), Albina, Ancora, Ardeleana, Armonia, Auraria, Aurora (Baia-mare), Avrigeana, Bănățana, Banca Agrară, Soc. An. privilegiată Cluj, Banca Centrală pentru Industrie și comerț Cluj, Banca Poporală (Caransebeș), Banca Poporală (Dej), Banca Poporală, (Arpașul-inf.) Berzovia, Bihoreana, Bistrițana, Bocșana, Brădețul, Buciumana, Cassa de păstrare (Mercurea), Cassa de păstrare, (reuniune) (Săliște), Câmpiana, Cârțișoreana, Chiorana, Chișeteiana, Codreana, Cozdrul (Buteni), Codru (Lupșa), Comuna, Concordia (Gherla), Cordiana, Coroana (Cluj), Corvineana, Creditul, Crișana, Cugioreană, Decebal, Detunata, Doina, Economia (Cohalm), Economul, Făgețana, Frăția, Frățietatea, Furnica, Geogeană, Gloria, Grănițerul, Grănițerul Bănățan, (Mehadia) Insoțirea de credit (Veștem), Institut de credit (Gavoșdia), Isvorul (Alba-Iulia), Isvorul (Sebeșul-inf.), Isvorul (Sângiorgiu), Lăpușana, Ligediana, Lipovana, Mărgineana, Mercur, Mielul, Minerva, Munteana (Corniareva), Murășiana, Murășanul, Maramurășana, Nădlăcana, Negoiul, Noiana, Olteana, Oraviciană, Orientul, Patria, Piatra, Plugarul (Săcădate), Poporul (Săliște), Porumbăceana, Progresul, Reun. de impr. și păstrare (Ilva-mare), Rtureana (Cap.-Mănăstur), Săcana, Sătmăreana, Sebeșana (Caransebeș), Secășana, Selăgeana, Silvania, Someșana, Speranța (Hosman), Șercățana, Șoimul (Uioara), Șoimul (Vașcău), Târnavăneana, Timișana, Tibleșana, Unirea, Vatra, Victoria, Viitorul, Voileana, Vlădeasa, Vulturul (Sănmărtin), Vulturul (Tășnad), Zărândeana, Zlăgheana, Zorile.

ABONAMENTUL PE 1 AN LEI 120. — PE 1/2 AN LEI 60. NUMĂRUL 2-50 LEI.	COMITETUL DE REDACȚIE: Dom. RAȚIU, Ion I. LĂPĂDATU și Const. POPP Redactor responsabil: Vasile Vlaicu.	TAXA PENTRU INSERTIUNI: De fie-care cm <input type="checkbox"/> 2 Lei. Bilanțurile după tarif special.
--	--	--

Casa de Compensățiune și regularea valutei.

Revista „Analele Băncilor” publică în numărul 4 din Aprilie a. c. o mică dare de seamă despre activitatea Casei de Compensățiune din București pe anul 1921, Reproducem această instructivă dare de seamă și ne luăm voie a face o observare în chestiunea valutei.

Mersul casei, sau mai bine zis, activitatea ei în 1921 înfățișează un interes deosebit. Numărul creanțelor atinse prin intermediul casei în cele 286 zile lucrătoare din 1921 a atins cifra de 92.207 față de 39'889 în 1920, reprezentând o valoare de lei 25.119,828.134'88 față de lei 7 145,652 399 89 în anul precedent. Operațiunea aceasta s'a făcut prin mijlocirea a 22.352 cecuri de compensăție față de 10.282 în 1920.

Mișcarea generală a Casei, în 1921, adică încasări plus plăți, s'a ridicat după cum am publicat anterior la suma de Lei 50.239,656.269'76 față de Lei 14.291,304.799'78 în 1920 și se descompune astfel:

	1920	1921
Banca Marm. Blank & Co. S. A.	4,411.830.753'48	9,756.211.771'72
„ Românească	2,073.850.702'93	7,273.921.863'98
„ Comercială Română	1,691.059.715'16	6,642.656.46'38
„ de Credit Român	1,763.590.601'44	6,536.706.875'3
„ Com. Italiană & Română	325.889.232'05	6,092.441.447'27
„ Gen. a Țării Românești	572.877.981'69	2,655.153.239'86
Bank of Roumania L.-td	821.598.311'29	2,307.980.973'72
Banca Națională a României	998.528.607,96	2,020.958.912'55
Banque Belge pour l'Etranger ¹⁾	—	1.935.635.705'05

Banca Chrissoveloni S. A. R.	387,530.287'62	1.445.350.493'02
„ L. Berkowitz	311,450.029'37	1.268.629.789'21
„ Agricol	338,897.333'95	846.999.466'18
Banca de Scont a României	410.758.685'49	840.193.649'77
„ Franco-Română	127.230.727'10	530.549.891'61
„ Tărănească	40.683.302'—	43.387.564'11
„ Sindicatului Agr. Ilfov	6.858.942'35	22.511.682'50
„ „ Agr. Ialomița	5.247.153'95	19.447.829'05
„ Viticolă a României	3.421.425'95	918.655'25
	14,291.304,799'78	50,239,656,269'76

Aceasta mișcare, privite din punctul de vedere al dezvoltării instituțiunii, este fără îndoială extrem de îmbucurătoare, pentru că ea atinge culmi, pe cari nimeni — cel puțin pentru anul acesta — nu le-a întrezărit; privită însă din punctul de vedere al interesului general economic al țării, ea este departe de a ne bucura, pentru că în loc să reprezinte dezvoltarea legăturilor bancare normale dintre asociați, — ea reprezintă, în cea mai mare parte, virimentele depozitelor de lei, rezultatul speculei leului nostru fiduciar pe piețele streine.

Stavila pusă acestor virimente de Comisiunea pentru controlul transferărilor de lei din depozitele casselor streine, instituită, pe lângă Banca Națională a României prin Jurnalul Consiliului de Miniștri No. 4.171 din 9 Noembrie 1921, deși defectuoasă din unele puncte de vedere, este o binefacere pentru circulațiunea noastră fiduciară, și, în viitor, poate și pentru valuta noastră.

Căci, orice s'ar zice și ușurința cu care se fac virimentele la noi, grație sistemului de compensățiune așa de simplu, adoptat de Cassă, a fost una din cauzele jocului la bursă a leului.

1) Admisă ca membră în ședința Cons. de Adm. din 1 Martie 1921.

Iată câteva date relative la mișcarea generală a Cassei pe 1921 în comparație cu aceea din 1920, în care însă trebuie observat că nu s'a lucrat decât 11 luni.

Proporția la sută în care asociații au participat la mișcarea generală în 1921, față de aceea din 1920, se prezintă astfel:

	1920 % din total	1921 % din total	Cresțerea sau descreșterea în 1921
Banca Marmor. Blank & Co. S. A.	30,80	19,42	- 11,38
" Românească	14,50	14,46	- 0,04
" Comercială Română	11,80	13,22	+ 1,42
" de Credit Român	12,30	13,01	+ 0,71
" Com. Italică & Română	2,20	12,13	+ 9,93
" Generală a Țării Românești	4,—	5,29	+ 1,29
Bank of Roumania L.-td	5,70	4,60	- 1,10
Banca Națională a României	6,91	4,02	- 2,89
Banque Belge pour l'Etranger	—	3,85	+ 3,85
Banca Chrissoveloni S. A. R.	2,70	2,88	+ 0,18
" L. Berkowitz	2,10	2,52	+ 0,42
" Agricolă	2,30	1,69	- 0,61
" de Scont a României	3,50	1,68	- 1,82
" Franco-Română	0,85	1,05	+ 0,20
" Țărănească	0,25	0,09	- 0,16
" Sindicatului Agricol Ilfov	0,04	0,05	+ 0,01
" Sindic. Agricol Ialomița	0,03	0,04	+ 0,01
" Viticolă a României	0,02	—	- 0,02
	100,00	100,00	

Cea mai mare mișcare generală lunară în 1921, a fost în Octombrie: 6.997.014.880.88; iar cea mai mică, în Ianuarie: Lei 2.367.626.119.12.

Soldurile rezultate din compensațiunile zilnice în 1921 cu cari s'a cerut Băncii Naționale a României să se debiteze sau să se crediteze conturile asociaților, totalizate pe an, se repartizează astfel:

	SOLDURI	
	DEBITOARE rezultate din compensațiunile zilnice în 1921	CREDITOARE
Banca Națională a României	61.714.125,54	1.521.053.211,33
Banca Agricolă	336.488.975,27	113.940.579,21
Banca L. Berkowitz	363.579.749,73	221.244.721,12
Banca Comercială Română	615.589.330,24	918.605.119,70
Banca de Credit Român	651.508.465,30	914.527.664,69
Banca Chrissoveloni	410.398.260,10	290.587.132,74
Banca Franco-Română	197.014.803,75	140.330.601,58
Banca Generală a Țării Rom.	479.085.486,14	362.469.351,42
B. Marmorosch, Blank & Co. S. A.	1.476.668.433,97	590.251.180,25
Banca Românească	1.072.492.598,95	543.910.402,43
Banca de Scont a României	571.378.064,42	127.178.055,83
Bank of Roumania L.-td	301.621.049,56	579.500.091,64
Banca Com. Italiană & Română	749.050.748,07	837.539.011,18
Banca Sind. Agricol Ialomița	3.625.844,—	15.821.985,05
Banca Sind. Agricol Ilfov	7.515.050,—	13.886.732,55
Banca Țărănească	23.103.705,95	15.327.661,92
Banca Viticolă a României	—	918.655,25
Banque Belge pour l'Etranger	361.934.155,67	575.675.038,76
	7.682.767.846,46 +	7.682.787.846,48

Ca membrii ai Casei de compensațiuni din București în afară de cei 18, cari au luat parte la operațiuni în 1921, au mai fost admiși în ultima ședință:

Banca Cerealiștilor, s. a. București.

Dresdner Bank, filiala București.

Consiliul de Administrație al Casei se compune din:

1) Actiuitatea pe două luni: Noembre...Decembre 1920.

Guvernatorul Băncii Naționale a României, ca președinte;

Reprezentantul Băncii Românești, ca Vice-Președinte; și

Reprezentanții următoarelor Bănci:

Banca Agricolă

" L. Berkowitz

" Comercială Română

" de Credit Român

" Franco Română

" Generală a Țării Românești

" Marmorosch Blank & Co.

" de Scont a României

" of Romania Limited

ca membrii.

Păcat numai, că Guvernul nu dă atențiunea cuvenită activității acestei instituțiuni folositoare.

Căci dacă vechiul Guvern, după multe insistențe, a aflat de cuviință să dea ascultare cererilor Cassei de Compensațiuni, punând — prin ordonanța No. 4.171 din 9 Noembrie 1921 — o stavilă speculațiunilor valutare, cari au ruinat cursul leului, era de așteptat numai, că Guvernul actual să păsească un pas mai departe și să tragă consecința logică din experiențele de 50 miliarde ale acestei instituțiuni.

Iar concluzia ar fi fost, că:

"Executarea ordinelor de plată trasate din străinătate asupra României, constituind un import liber, de miliarde de Lei, în forma diverselor bilete la ordin, acreditive etc., acesta este astăzi singurul articol de import nevămuț.

Exportatorii României, spre rușinea lor națională fie zis, în loc de a importa în schimb articole necesare pieței și în loc de a aduce în Țară valute străine, căci Lei nu prea sunt în străinătate, preferă să traseze din străinătate ordine de plată asupra Bucureștilor.

Ast-fel vetensiunile străinătății asupra noastră sunt exploatare prin o negociere liberă de taxe, fiind permis valutilor streine a intra deghizate gata în Lei, care nu sunt Lei noștri, ci francii, lirele, dolarii etc. importați și deghizați.

Constatat odată acest import dăunător, de valute străine deghizate în Lei, era și este de datorita Guvernului să înțeleagă, că aici trebuie aplicată tarifa cea mai urcată posibilă pentru articolele de import.

Deci casele și persoanele din străinătate, lucrând din ordinul și pentru contul amatorilor de valută românească „à la baisse“, ori-cine ar fi ei, să fie libere a dispune asupra pretensiunilor lor din București și din Țară,

INSA:

Statul va percepe o taxă de . . . asupra sumelor dispuse din străinătate asupra pieței românești, pentru-ca

din aceste taxe să se creeze un fond pentru vindecarea leului nostru rănit de speculațiune.

Căci nu e nici mult, nici puțin, dar totuși însemnează ceva în România Mare, exportul, care l'am avut în 1920 și 1921. „Analele Băncilor” raportează, că s'au exportat numai în 1920 valori de 33 miliarde Lei. Ori, contravaloarea exportului s'a reimportat și se reimportează franco vamă în formă de cecuri, trate mandate, acreditive etc. asupra Bucureștilor. Aceasta este experiența Casei de Compensațiuni.

O înțelege oare Ministerul nostru de finanțe?
V. VLAICU.

Din exemplul altora

de Gavr. Todica.

De multe-ori îmi vin în minte cuvintele lui Emerson din essay-ul „Uses of great men”: „I cannot even hear of personal vigour of any kind, great power of performance, without fresh resolution. We are emulous of all that man can do”. (Literal: „Eu nu pot asculta liniștit despre vigoare personală de ceva specie, sau mare putere de acțiune, fără de a mă simți stimulat numai decât. Suntem zeloși spre toate ce poate face omul“.)

Aplic aceste cuvinte la stările noastre românești în asemănare cu faptele similare străine, făcând comparație nu atât între oamenii noștri mari, *great men*, de cari — har Domnului — avem des'ui, cât mai mult între ceea ce lucrăm noi și ceea ce lucrează alții. Pe terenul activității productive, deosebiriile sunt enorme și — firește — în defavorul nostru.

În 22 April 1922 orașul Quedlinburg din Germania și-a serbat jubileul de 1000 ani. E un oraș mijlociu, cu circa 40,000 locuitori situat pe versantul de nord al muntelui Harz, în climă destul de aspră, aproape la gradul 52 de latitudine geografică boreală și 11 de longit. Est dela Greenwich. Zace delături de marile artere comerciale ale Germaniei. Nu veți fi auzit multe despre el. Cel mult, că e orașul natal al poetului Klopstock (1724) și al geografului Carl Ritter (1779).

În cele următoare culeg mai multe informații importante, după datele primarului *Bans* din Quedlinburg și *Dr. Klewitz*, publicate în revista „*Die Woche*”, No. 17—1922.

Actualmente orașul se distinge prin industria vaselor de metal și industria agricolă.

În industria vaselor de metal se remarcă

în prima linie stabilimentul fraților *Arndt*, azi de renume mondial. S'a dezvoltat din începuturile cele mai umile. Fabricația a început-o Leopold Arndt în 1870, lucrând el singur cu doi fii: Gustav și Oscar.

La 1 Iulie 1871 au preluat atelierul Gustav și Oscar, continuând activitatea cu doi lucrători. Produceau vase de fier zincuit, în combinație cu împletitură de sârmă, pentru folosul menajului (strecurătoare, site, corfe, casete, cütii pentru tacâmuri etc.) În 1873 și-au afiliat un atelier special pentru împletitura și țesătura de sârmă.

În 1886 au îmbrățișat confecționarea vaselor de bucătărie în cupru, alamă și nickel, lucrare necunoscută până atunci în părțile locului și tocmai de aceea împreună cu multe dificultăți din lipsa lucrătorilor calificați.

Dar toate greutățile au fost învinse. Încet și treptat stabilimentul s'a dezvoltat până la dimensiunile de azi, când dă pâne și ocupație la 500 de lucrători, exportând vase de bucătărie și sufragerie în toate părțile globului. Pretutendeni sunt cunoscute vasele „*Gebra*” (*Gebrüder Arndt*). Renumele și-l datorează calității escelente a obiectelor, solidității de fabricație și a formei lor estetice. Sunt produse cu mult gust și trănicie.

Industria agricolă e reprezentată în prima linie prin *Societatea Fraților Dippe*. Apoi prin pepinierele lui *Heinrich Mette*. Ambele întreprinderi cultivă *semințe agricole*.

Aici se produce sămânța prețioasă, reclamată de puternica industrie de zahăr a Germaniei și de multe fabrici din străinătate: sămânța sfeclelor de zahăr. Aici se cultivă sămânța tuturor legumelor obișnuite în Germania: salată, spanac, ridichi, sfecle roșii, călărașe, varză, fasole, mazăre, linte și altele. De pe câmpurile fermecătoare ale Quedlinburgului, ce storc admirația tuturor străinilor, cari vizitează vechiul oraș imperial, ori din întinsele sere calde ale marilor pepiniere, pleacă în lumea întreagă semințele, din cari vor crește florile în toată splendoarea lor.

Casa Dippe a înființat-o pe la 1850 Gustav Adolf Dippe, care trecea pe timpul său ca cel mai iscusit cultivător de semințe din Germania. El a întrezărit potriveala climei și solului din Quedlinburg pentru cultura mare de semințe agricole și horticole. El a întemeiat, pe această bază și el a dat avânt acestei industrii. Din începuturi modeste întreprinderea s'a dezvoltat în proporții imense, având astăzi

terenuri cultivate în extensiune de 10.000 hectare. Numai arealul pus sub sticlă face 3 hectare!

Specialitatea fondatorului a fost cultivarea și selecționarea seminței sfeclilor de zahăr. Progresul în această direcție prin nimic nu se poate caracteriza mai bine, decât prin faptul, că pe la 1846 Markgraf abia cunoștea sfecla cu 60% zahăr, iar astăzi procentul mediu al substanței prețioase face 20. În stabilimentul Dippe sfecelele de sămânță se cultivă sub control permanent. Oamenii pregătiți științificește fac examinările convenite în marele laboratoriu al întreprinderii, servindu-se de toate mijloacele științifice și tehnice imaginabile.

Semințele de legume și flori se cultivă în proporții mai vaste decât oriunde în Germania. Dintre cereale, grâul, săcara, orzul, ovăsul.

Intinsele câmpii de flori și nenumăratele sere calde formează vara un punct de atracție pentru mulți vizitatori, specialiști și nespecialiști deopotrivă. Ba și iarna e demnă de a fi cercetată centrala întreprinderii cu magazinele uriașe și localurile de expediție. Diferitele recolte adunate de pe ogoarele binecuvântate ale Quedlinburgului în aceste încăperi se uscă, se imblătesc, se cern, se trieră, se sortează, se pachetează, se expediază în toate părțile Germaniei și ale pământului.

*

A doua întreprindere analogă este a lui *Heinrich Mette*, înființată pe la 1787. La început a cultivat semințele de flori și legume, apoi a îmbrățișat cultura napilor de zahăr și napilor furageri, pentru a introduce în fine și nobilitarea semințelor de cereale. Pentru a ne forma o idee despre proporțiile întreprinderii putem aminti, că de exemplu în 1908 numai terenul sămănat cu ridichi de sămânță făcea 80 hectare.

*

Unde suntem noi, popor per eminentiam agricol, sub raportul activității de genul celei schițate în șirele precedente?

— La „reforma agrară“, se va răspunde, cu faimoasele 500 iugăre în maximum și 5 iugăre în minimum, după felul și gospodăria Bulgarilor, Sârbilor și altor popoare luminate, dela cari ne vine toată civilizația și tot progresul „democrat“.

În tot cuprinsul României vechi cū solul cel mai fertil în toată Europa, nu există nici o întreprindere ca a lui Mette, necum ca a societății Dippe. În actuala reformă agrară nu

s'a luat ca normă în pulverisarea moșiilor: învățătura, activitatea intelectualizată, adevărata intensificare a producției, cu un cuvânt *progresul*, ci s'a pornit orbiș, la noroc și întâmplare; ca peste 10—20 ani să se refacă ce s'a făcut, să se preformeze ce s'a reformat.

În actuala reformă se mai constată, conform înțelepciunii socialiste, prea mulți paragrafi în favorul statului, fără a se lua în considerare, că statul s'a dovedit cel mai slab gospodar, din câți pot exista. De 50 ani și mai bine nu a fost în stare să ne dea o singură școală agronomică de model: nici superioară. Nu ne-a dat nici o pepinieră de model.

Am pătut remarca însă inițiative particulare sănătoase. În vechiul regat câteva moșii administrate excelent. În părțile noastre pepinierele contelui Teleky dela Drașeu (ruinate în 1918), Fischer dela Arad, Gașpari dela Mediaș, Dr. Vlad dela Bobâlna și altele.

Progresul viitor iarăș îl așteptăm numai dela particulari, cu toate protestele socialiste-comuniste.

Alte obiceiuri păgubitoare.

Articolele noastre publicate sub acest titlu au avut darul să trezească un interes deosebit printre cetitorii noștri.

Conduși de intențiunea curată de a atrage atențiunea asupra urmărilor păgubitoare ale unor obiceiuri, bune la aparență, am început a arăta, fără patimă, în mod pur academic, cazurile reale desbrăcate de referințele personale.

Am arătat astfel, cum dintr'o scurtă vreme de vedere depunerile spre fructificare încep a fi tratate de unele bănci drept credite acordate depunătorilor, socotindu-li-se acestora, ca și debitorilor, 80% în debit pentru fiecare ridicare din depunerea proprie.

Nu de mult ne-am ocupat de alt obicei păgubitor, care constă în încassarea de comisioane dela clienții, cari fac servicii băncii în chestiune.

Concluziunile noastre, într'alte timpuri, se înțelegeau dela sine. Înainte de războiu ar fi fost ridicolă chiar și sūpoziția astor fel de obiceiuri. Astăzi însă, după cum se va vedea mai jos, se pare că suntem numai la început cu seria articolelor noastre.

Iată, ce ne scrie un abonat al revistei noastre cu privire la „obiceiurile păgubitoare“:

„Referitor la articolul sub acest titlu din Rev. Ec. No 17 sunt de făcut următoarele obiecțiuni:

Dacă banca A. din orașul X. cere băncii B. din orașul Y. suma de Lei 80.000. — efectiv și banca B. solvește prin debitorul ei C. tot din orașul X., atunci banca A. nu pretinde nici nu poate pretinde comision nici dela banca B. nici dela Domnul C., pentru-că își capătă pretenșiunea conform dorinței sale. (Dacă totuși ar fi făcut-o, este oare obligată banca A. să restituie comisionul incasat? Nota red.)

Cu comisiunul acesta e lucrul cam curios. Banca A. din orașul B. dă ordin băncii C, din orașul D. să plătească Domnului E. din orașul D. (sediul băncii C) suma de Lei 980. — contra chitanțelor anexate, în dublu, despre Lei 1.000.—una mii Lei. Banca C. plătește Domnului E. Lei 960.—adecă Lei 980.—minus propriul ei comision, (care la rigoare ar putea fi numai 19.60 Lei în loc de 20. — Lei). Domnul E. a plătit deci de două ori câte un comision de 20%.

Aș vrea să știu, care dintre aceste două bănci a fost în drept să-și detragă comisionul de 20% aceea, care a dat ordinul de plată, ori aceea, care de fapt execută plățirea? Căci 40% comision e cam mult, mai mult, ca și când ar trimite prin poștă în scrisoare de valoare.“

Să încercăm a răspunde abonatului nostru.

Singur obiceiul de a plăti suma de 980. — contra chitanței despre 1.000.— este în sine un obicei păgubitor, deoarece chiar și în cazul acesta clientul E. este perdut pe seama ambelor bănci A. și C. Ba ce e mai mult, D-l E. nu poate fi oprit de nimeni, ca să arate în mod confidențial amicilor săi de afaceri modul, cum sunt constituite chitanțele băncilor A. și C, astfel, că pierderea acestor bănci se mărește cu pierderea clienților separativi F., G. H. etc. Căci o pagubă nu trebuie să rezulte numai din procese pierdute.

Deoarece însă abonatul nostru nu ne precizează în amănunte fondul operațiunii, am putea presupune, că în speță este vorba de un simplu transfert de bani (asemnare), pe care ne-o închipuim astfel: Domnul N. N. domiciliat într'un oraș N. Y. din Statele Unite Nord-Americane are o datorie de achitat către fratele său M, N. din orașul D. din România, în sumă de 1000 — Lei. Deși ar putea trimite 8 Dolari într'o scrisoare, din precauțiune totuși preferă a plăti 10 Dolari la Sucursala din

N. Y., a băncii Româno-Americane, care are un ghișeu principal în București și care se angajează a face transfertul către fratele M. N. din orașul D., plătindu-i 1.000.— Lei. Banca Română-Americană, direcțiunea București, executând ordinul sucursalei sale din N. Y., transmite suma de 1000. — Lei prin Banca A. din orașul B., fiind această bancă, din întâmplare, o debitoare a băncii Româno-Americane, deci nu are motive mai grele, pentru că să se regreseze cu comisionul asupra băncii A. din orașul B. Aceasta însă, deoarece plata ar putea-o face numai prin banca C. din orașul D., față de care ea este tot debitoare și prin operațiunea cerută își agumentează saldul debitor, pentru care plătește anual 80%, este forțată să se regreseze în ambele direcțiuni: și față de București și față de clientul D. al băncii C. La adică banca A. cheltuiește pentru două scrisori recomandate și una simplă total 3.80 Lei pe mărci postale, apoi alți 3.— Lei pe cele trei hârtii de scrisoare și trei pliuri, în sfârșit și lucrarea manuală și cea intelectuală încă costă ceva, apoi în plus își mai ia o sarcină de 80% dobândă pentru augmentarea debitului ei la banca C. din orașul D. Aceasta din urmă însă, pe lângă cheltuiala totală a unei scrisori recomandate și a unei scrisori simple, efectuează plata, micșorându-și numerarul casei, pe care l-ar putea întrebuința în alte afaceri mai rentabile de 80% cu cât o răsplătește banca A. din orașul B., mai cu seamă fiind criza de bani generală.

Din toate acestea rezultă, că, la aparență, detragerea repetită a celor 20% comision ar fi justificată.

Și cu toate acestea obiceiul este păgubitor. Se creează o uzanță comercială bancară, așa zicând, coriolanică. Pentru-că lanțul nu este totdeauna atât de scurt, ci transfertul trece de obicei prin mai multe bănci, până să ajungă la destinație, așa încât totalul comisioanelor, ce grevează acest mic transfert, poate face până la 20%. Pe calea aceasta, de dragul comisioanelor se ruinează capitalul, după zisa lui Coriolan: „Mamă, Mamă, Roma ai mântuit-o, dar pe fiul tău l'ai pierdut“. Capitalul continuă a se tezauria și a se detrage dela menirea lui naturală a circulabilității.

Dar cum ajung acei 8—10 Dolari să se importeze la noi și să se transforme în 1000-960 Lei, acesta e un alt obicei, ceva mai păgubitor.

Germania va rescumpăra hârtia monetă a Băncii Generale.

În urma tratatului de pace dela Versailles, Germania e obligată să acopere față de România valoarea hârtiei monete emise de Banca Generală din timpul ocupațiunei.

Suma acestei hârtii, care a fost retrasă din circulație prin Banca Națională face 2 miliarde 780 milioane lei.

Pentru executarea acelei prevederi din tratatul de pace guvernul german a trimis la București o delegațiune, care s'a pus în contact cu guvernul nostru.

Între altele s'a ținut la ministerul de externe prima ședință, la care au luat parte delegații germani și ministrii noștri de finanțe și externe.

Discuțiile s'au urmat asupra modalității în care Germania urmează să acopere valoarea celor două miliarde 780 milioane lei.

Pot fi urmate două căi în această privință: sau Germania restituie în numerar, la diferite termene, valoarea hârtiei Băncii Generale, sau se obligă să ne dea pentru acea sumă mărfuri necesare refacerii statului nostru.

Legături economice cu Bulgaria.

Aproprierea comercială între România și Bulgaria este deja fapt împlinit. La Genova s'a format deja comisiunea mixtă română-bulgară, care tratează stabilirea unui acord comercial între ambele aceste țări. Podul proiectat peste Dunăre, între Giurgiu și Ruseiue dovedește că ambele guverne se gândesc serios la aceasta apropiere comercială, care pentru ambele țări ar fi chizășia unui frumos viitor.

Bulgaria nu numai ca țară învinsă, dar chiar pe baza legăturilor sale din trecut și a ne esităților sale are lipsă mare în sare, lemne, produse petrolifere, iar în ultimul timp și de produse industriale: unelte și mașini, cari toate le poatea avea dela țeara noastră: Ar aduce un însemnat pas de avânt cauzei, dacă Bulgaria ar avea posibilitatea să cunoască și industria și produsele naturale și economice și ale Ardealului.

Cruțarea și renunțarea sunt cele mai bune mijloace de apărare contra jafului și contra pirateriei în comerțul de azi. Pedepsiți speculatorii prețurilor, renunțând la chel-tuiala, ce vi-o fac ei.

Impozitele directe până la viitoarea reformă fiscală.

Estragem din Monitorul Oficial No 29 din 12 Maiu a. c. promulgarea legii pentru impozitele directe până la noua întocmire a reformei fiscale.

Art. 1. — Cu începere de la 1 Aprilie 1921 până la modificarea legii asupra contribuțiilor directe din 1 August 1921, reintră în vigoare și se vor împlini toate contribuțiunile directe, ce au existat atât în vechiul regat cât și în nouile ținuturi înaintea legii asupra contribuțiilor directe din 1 August 1921, din cari se vor aplica numai impozitele cedulelor F și G, cari înlocuiesc vechile impozite pe salarii și cele pe veniturile capitalurilor mobiliare.

Art. 2. — În afară de impozitul asupra societăților pe acțiuni și celor obligați la publicarea bilanțului, cum și de impozitul minier, toate celelate impozite existente în nouile teritorii, se vor repurta în roluri până la aplicarea noiei reforme fiscale, astfel cum se află stabilite pe ultimul an de constatare ne mai făcându-se noi constatări decât în cazurile când contribuabilul sau fiscul cer modificarea sau când au încetat bazele impozabile sau noi baze ce s'au ivit.

Art. 3. — Constatarea contribuțiilor directe din întreaga țară, atât pe trecut cât și dela 1 Aprilie 1922 înainte se va face după legile existente în fiecare teritoriu, și pe baza declarațiunilor prevăzute în acele legi, însă cu formele prevăzute de legea din 1 August 1921 asupra contribuțiilor directe în ce privește procedura pentru stabilirea impunerilor, căile de atac, constituirea comisiunilor și procedura înaintea lor.

În ce privește apelurile și recursurile rămase a se mai judeca pentru cazurile deja constatate în nouile teritorii, de la promulgarea prezentei legi, se aplică aceiași dispozițiuni.

Impunerile provizorii din vechiul regat stabilite, sau cari se vor stabili pentru anul 1921—22 și următorii după legea de constatare și percepere anterioare legii din 1921, rămân definitive și nu mai sunt supuse confirmării comisiunilor decât dacă sunt contestate fie de contribuabil, fie de fisc. Termenul de contestație expira la 80 zile după publicarea prezentei legi prin „Monitorul Oficial” pentru impunerile comunicate deja, iar pentru cele necomunicate la 20 zile, dela data comunicării.

Art. 4. — Judecarea apelurilor contra proceselor verbale de contravenție stabilite atât pentru impozitele cedulelor F și G cât și pentru impozitul asupra luxului propriu zis și pe cifra afacerilor, se va face în conformitate cu dispozițiunile, cari erau în vigoare în fiecare teritoriu pentru vechile contribuțiuni directe și cu aceeași procedură.

Art. 5 — Impunerile societăților pe acțiuni și întreprinderilor miniere vor fi așezate, în ce privește impozitul asupra beneficiului net, după legile existente în ținuturile unde are loc exercitarea de fapt și la acest loc impunerea, putându-se însă efectua la locul unde are sediul principal și unde se țin registrele.

Dacă exercitarea are loc în diferite ținuturi în cari se aplică legi de impozite deosebite, impozitul asupra beneficiului se va așeza după legea ținutului în care are loc principala exercitare.

Art. 6. — Impunerile clădirilor stabilite pe baza veniturilor actuale și neînscrise până acum în roluri se vor așeza fără sporurile prevăzute prin decretul-lege No. 1901 din 1921 și fără sporul de război de 100 la sută din nouile teritorii.

Memoriul minerilor din Lupeni

Groznică catastrofă din Lupeni, care a secerat viața a 82 destoinici lucrători și a adus mizeria în casele văduvite a 82 familii, este încă proaspătă în memoria fiecăruia.

Restul de lucrători minieri din Lupeni în urma acestei mari drame și nenorociri miniere, au început o vie mișcare în șirul lor pentru asigurarea vieții și existenței familiilor lor, redactând un memoriu, pe care l-au înaintat inspectorului regional al muncii

Redăm punctele mai însemnate ale acestui memoriu:

a) să se instaleze în fiecare mină conducte suficiente de apă, ca să fie la îndemâna muncitorilor în caz de nenorocire.

b) să se înființeze o comisie de trei patroni și trei muncitori pentru controlul din caz în caz al minelor.

c) să se plătească familiilor nenorociților 75 la sută din leafa susținătorului căzut jertfă vreunui accident de mină.

d) să se suspendeze sistemul muncii de acord și să se lucreze numai 6 ore la zi în minele, cari sunt primejdioase.

e) să se suspendeze sistemul premiilor, ca să nu mai cadă muncitorii minieri jertfele sirguinței prea mari.

După predarea memoriului tratativele s'au început, rezultatul însă încă nu se știe

„Cine are urechi de auzit, să auză“, a zis Mântuitorul. Cine are ochi de văzut, să vază, că „Revista Economică“ este singura foaie românească luptând, pentru solidarizarea forțelor economice românești.

Noua ordonanță C. F. R. pentru descărcarea vagoanelor

„Monitorul Oficial“ No. 28 din 11 Mai a. c. publică următorul decret:

Vagoanele sosite și avizate, cari nu se vor descărca de destinatari nici a doua zi după avizare până la închiderea magaziei, vor fi date în primirea serviciului de camionaj C. F. R. unde există un astfel de serviciu, spre descărcare și întreprinderea mărfurilor pe contul și rizicul destinatarilor.

În stațiunile unde nu există serviciul de camionaj C. F. R., vagoanele începând din a 3 a zi după avizare, ora 8 se vor descărca de C. F. R., iar mărfurile se vor depune în magazie sau sub cerul liber unde vor sta 48 ore și dacă nici în decursul acestui termen destinatorii nu le vor ridica, mărfurile se vor vînde de către C. F. R. cum va putea mai bine, conform § 61 din regulamentul de transport

LOCAȚIUNEA

Taxa de locațiune, începând din ora expirării timpului liber de locațiune, prevăzut de tarif este de 10 lei de oră și vagon pentru primele 24 ore de 15 lei de oră și vagon pentru următoarele 24 de ore și 20 lei de oră și vagon pentru restul timpului până la descărcare.

INCARCAREA VAGOANELOR

Vagoanele puse la dispoziție pentru încărcare, dacă nu se încarcă în timpul liber de locațiune, prevăzut de tarif se vor pune la dispoziția altui predător spre încărcare, iar cu taxele de locațiune provocate prin întârzierea acestui vagon, se vor greva transporturile predătorului vinovat.

MAGAZINAJUL

Taxele de magazinaj, cari se vor percepe pentru mărfurile descărcate, după trecerea timpului liber de magazinaj prevăzut de tarif, sunt identice cu taxele de locațiune și anume:

10 lei de oră și vagon pentru primele 24 ore;
15 lei de oră și vagon pentru următoarele 24 ore
20 lei de oră și vagon pentru restul timpului; până la ridicare.

Pentru soțirea taxelor de magazinaj, orice zi începută se consideră ca întreagă.

Taxele de magazinaj pentru obiectele prețioase și explosive rămân cele prevăzute de tarif

MARFURILE DESCARTE DE C. F. R.

Toate mărfurile sosite cu Mare-Viteză, de Mica Viteză, clasa I și II coletele cu timbre de francare și mărfurile adresate „Gara restant“, care se descărca obligator de C. F. R. vor fi predate de C. F.

R. tot în mod obligator serviciului de camionaj C. F. R. unde există un astfel de serviciu, spre a fi transportate la domiciliul destinatarilor sau întreprinse pe contul și rizicul acestora, dacă destinatarii refuză primirea sau nu plătesc taxele etc.

În stațiunile unde nu există serviciul de camionaj C. F. R., mărfurile de mai sus, dacă nu vor fi ridicate de destinatari în termen de 5 zile de la avizare, se vor vinde de către C. F. R., cum va putea mai bine, conform § 61 din regulamentul de transport.

Calea ferată va putea vinde imediat sau mai curând mărfurile supuse stricăciunii repede, sau acele cari nu pot fi întreprinse sau cari s'ar deprecia sau împuțina printr-o înmagazinare mai îndelungată conform aceluiaș paragraf din regulamentul de transport.

Taxele de locațiune sau magazinaj odată încasate nu se vor restitui sub nici un motiv.

Aceste dispozițiuni se vor aplica tuturor transporturilor atât ale particularilor, cât și ale autorităților fără nici o deosebire.

Aceste dispozițiuni intră în vigoare în ziua următoare publicării lor în „Monitorul Oficial“, prin derogare de la §, 7 alin. II din regulamentul de transport C. F. R.

CRONICA SIMPLĂ.

E liber exportul coroanelor în Austria și Ungaria. Guvernul austriac și maghiar au permis prin ordonanțe, exportarea coroanelor austriace și maghiare peste granița vamală. Această măsură s'a dat în interesul circulației libere. Exportul nelimitat din Ungaria a coroanelor este însă pendent de o legitimație oarecare. Până la suma de 20.000 coroane este permisă exportarea oricărei valute fără necesitatea unui permis.

Urcarea tarifului căilor ferate germane. Cu 1 Maiu Germania a urcat tariful pentru transportul de mărfuri și bagage pe căile ferate germane cu 20%. Tot cu 20% s'a urcat și tariful de transport a mărfurilor, cari s'au bucurat până atunci de favoruri de transport.

Restricțiunea ștergerilor din cartea funduară. Ministrul de finanțe a dat o ordonanță nouă, în urma căreia ștergerea datoriilor intabulate în cartea funduară este pendentă și nu se poate executa până când respectivul nu își va achita impozitul cedelei G, dovodind plata cu chitanța în regulă. Administrațiile financiare însă au dreptul de a permile la cerere amortizarea acestui impozit și în rate lunare.

Legături economice cu Brazilia. Guvernul Brazilian a adresat guvernului român o notă, în care își exprimă dorința de a crea legături economice mai intenzive cu România, hotărînd a pune în circulație vapoare între Rio de Janeiro și Galați.

SUMARUL:

Casa de Compensațiune și regularea valutei. — Din exemplul altora. — Alte obiceiuri păgubitoare. — Germania va răscumpăra hârtie monetă a Băncii Generale. — Legături economice cu Bulgaria. — Impozitele directe până la viitoarea reformă fiscală. — Memoriul minerilor din Lupeni. — Nouă ordonanță C. F. R. pentru descărcarea vagoanelor.

Cronică simplă: E liber exportul coroanelor în Austria și Ungaria. — Urcarea tarifului căilor ferate germane. — Restricțiunea ștergerilor din cartea funduară. — Legături economice cu Brazilia.

Invitare la abonament.

Cu numărul de față se începe noul abonament la „REVISTA ECONOMICA“ mutată la Cluj, în următoarele condițiuni:

pe un an întreg: Lei 120.—
o jumătate de an „ 60.—

Abonamente pe timp mai scurt de o jumătate de an nu se servesc.

Costul abonamentelor se poate trimite sau prin poștă cu mandate postale, sau prin viriment la „Banca Agrară“ Societate Anonimă Privilegiată din Cluj, în favorul contului „Revistei Economice“.

Toate băncile românești, membre sau nu la „SOLIDARITATEA“ sunt rugate prin aceeași cu toată onoarea să primească vârsămintele de abonamente la ghișeurile lor pentru contul „Revistei Economice“, transferându-le prin viriment la „Banca Agrară“ S. A. P. Cluj.

„Nu spera și nu ai teamă“, speranța și frica sunt cele mai grele sarcini din bilanțul vostru. Ele se pot balansa numai prin o convingere deplin întemeiată și prin siguranță.

Târgul de cereale

după buletinul oficial al Bursei Brăila.

Cercale vândute în Oborul Brăila la 9—13 Maiu

Grâu vândut piața Brăila	Lei	per 100 kgr.
Porumb	270—	304—315
Orz	265—310	„ „ „
Ovăș	285—305	„ „ „
Secară	275—	„ „ „
Meiu	310—325	„ „ „
Fasole	270—300	„ „ „

B u r s a.

Toată atențiunea acestei săptămâni se îndreptează spre acțiunile petrolifere, cari au înregistrat noi urcări.

Creditul Minier a stăpânit săptămâna prin neașteptata urcare de aproape 1000 puncte.

I. R. D. P.-uritor îi aparțin în al doilea rând onorurile săptămânei înaintând cu 200 puncte.

Cu puține speranțe de îndreptare, și să se noteze că mai toate sunt de o soliditate înatacabilă — sunt acțiunile bancare, care într-o neglijare și desconsiderare crescândă ajung încetul-cu încetul, la importanța plasamentelor cu dobândă fixă.

În târgul de valizor puțină animație. Zadarnică încercarea de urcare a Leului nostru, care abea să mențină la cursurile precedente.

Marca staționară rămâne cotate la 51 bani.

Coroana Ceho Slovacă e singura, care câștigă câteva puncte.

Târgul de efecte.

Cotări oficiale la Bursa din București și târgul liber.

%	Divid.	Luna Maiu					
		10	11	12	13	15	16
Efecte:							
5%	—	82.50	82.50	82.50	Bursa de oferte închisă	79.50	79.50
5%	—	82.50	81 ¹ / ₂	81 ¹ / ₄		80.—	80.—
5%	—	79 ¹ / ₂	79 ¹ / ₂	80.—		79 ¹ / ₂	79 ¹ / ₂
Val. nom.	Bănci:						
500	320	12.500	12.500	12.500	Bursa de oferte închisă	12.500	12.500
500	100	850	850	850		840	840
500	50	840	840	840		840	840
500	16%	540	540	540		540	540
200	—	—	—	—		—	—
500	65	270	270	270		270	270
Intreprinderi:							
500	20%	2050	2050	2070	Bursa de oferte închisă	2025	2025
500	—	1990	2020	2100		2130	2130
1000	—	1200	1200	1200		1200	1200

Schimbul de Ban!

Paritatea în Lei înainte de războiu		Luna Maiu						
		9	10	11	12	13	15	16
Cursul la București								
100	Franci francezi L. 100	—	1286.—	1290.—	1290.—	1295.—	1300.—	1295.—
100	„ elvețieni „ 100	—	—	—	—	—	—	—
100	Koroane cehoslovace „ 105	—	275.—	275.—	275.—	—	280.—	282.—
100	„ ungare „ 105	—	18.—	—	—	18.—	—	—
100	„ austriece „ 105	—	—	2.—	2.—	—	2.—	1.80
100	Mărci „ 125	—	51.50	51.—	50 ¹ / ₂	—	51.—	52.—
1	Liră St. „ 25	—	620.—	—	—	—	—	—
100	„ Ital. „ 100	—	740.—	—	—	745.—	745.—	—
100	Dinari „ 100	—	200.—	200.—	200.—	200.—	200.—	200.—
100	Drahne „ 100	—	—	—	—	—	—	—
100	Leva „ 100	—	98.—	—	—	101.50	101.50	101.—
1	Dolar „ 5	—	142.—	141.—	141.—	142.—	142.—	141.50
Paris								
100	Lei Fr. 100	—	7.75	7 ⁹ / ₁₆	7 ¹¹ / ₁₆	7 ¹¹ / ₁₆	Bursa închisă	7 ¹¹ / ₁₆
1	Dolar „ 5	—	10.98	10.91	11.93	10.95 ¹ / ₂		10.94
1	Liră St. „ 25	—	48.81	48.56 ¹ / ₂	48.85 ¹ / ₂	48.71 ¹ / ₂		48.71 ¹ / ₂
100	Liră Ital. „ 100	—	58 ¹ / ₄	58 ¹ / ₂	58 ¹ / ₈	57 ⁷ / ₈		57 ³ / ₄
100	Mărci „ 125	—	3 ¹³ / ₁₆	3 ²⁷ / ₃₂	3 ²⁷ / ₃₂	3 ¹³ / ₁₆		3 ²⁷ / ₃₂
100	Kor. cehoslov. „ 105	—	—	20 ¹⁵ / ₁₆	—	21 ¹ / ₄		21 ¹ / ₁₆
100	Kor. ung. „ 105	—	—	—	—	—		—
100	Kor. austr. „ 105	—	0 ¹ / ₈	0 ¹ / ₈	—	—		—
100	Fr. elv. „ 100	—	212.—	210.75	211.—	211.14		210.—

CONVOCARE LA PRIMA ADUNARE GENERALĂ ORDINARĂ

„COLEGIALITĂȚII“

ASOCIAȚIA FUNCȚIONARILOR ROMÂNI DE BANCĂ, COMERCIALI ȘI INDUSTRIALI DIN CLUJ.

În baza art. 22 și 23 din statute, se convoacă prin aceasta toți membrii „COLEGIALITĂȚII“ la I-ma adunare generală ordinară, care se va ține în **20 Maiu a. c. la 5 1/2 ore** în sala de ședințe a Băncii Agrare: Str. Regele Ferdinand No. 38.

ORDINEA DE ZI:

1. Deschiderea adunării generale.
2. Raportul Consiliului de administrație.
3. Citirea și deliberarea asupra Bilanțului și a contului Profit și Pierdere.
4. Raportul comitetului de cenzori.
5. Darea absolutoriului pe gestiunea 1921.
6. Alegerea Consiliului de administrație și a Comitetului de Cenzori pe 1 an.
7. Modificarea § 1 din statute.
8. Eventuale propuneri.

Domnii membrii și colegi sunt invitați a lua parte în număr cât de mare la aceasta adunare de reorganizare a „COLEGIALITĂȚII“ și sunt rugați a înainta în scris cu 3 zile înaintea adunării generale, propunerile ce ar avea.

Dacă nu s'ar prezenta membrii în număr suficient, conform articolului 24 din statute se convoacă prin aceasta o nouă adunare generală pe ziua de 27 Maiu la aceeași oră, în același loc, cu același ordine de zi care apoi va putea aduce hotărâri valide cu numărul membrilor întruniți.

C L U J, la 8 Maiu 1922.

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE.

CONTUL BILANȚ LA 31 DECEMBRIE 1921

ACTIVE				PASIVE			
17	Numerar. Bon în Co.-curent la bănci	17884	20	16	Capital social în 105 părți fundamentale	11500	—
				19	Fond gen. de ajut. al funcț.	3830	52
				20	Fond de rezervă	1596	05
				21	Fond special de excursiuni	957	63
		17884	20			17884	20

PERDERE și PROFIT

EȘITE				INTRATE			
10	Chirie	250	—	12	Interese de Co.-curent	771	10
11	Spese postale	170	70	14	Taxe de cotizații lunare	8128	10
13	Salare	6000	—	6	Profit dela conferință	335	—
18	Cheltueli generale	7152	50	7	Profit dela făină	3724	90
				8	„ „ zahăr	529	—
				9	„ „ miere	85	10
		13573	20			13573	20

Vasile Vlaicu
prezident.

Cluj, la 31 Decembrie 1921.

Emil A. Chiffa
secretar.

Iosif Albon

Marius Peculea
Anastasiu Bejan

Iosif Orga

Eugen Roșescu

Emil Birtolon

Valeriu Ghircoias

Robert Elecheș

Dr. Victor Manu

Confrontat cu registrele și aflat în ordine — Cluj, la 5 Maiu 1922.

COMITETUL DE CENZORI:

Nicolae Munthiu

Romul Perian

Paul Teochar

Nicolae Opreșiu.

Supliment la Prospectul

Emisiunii a VIII din 1922 a Institutului de Credit și Economii „Timișiana” s. p. a. Timișoara.

Conform decisiunii adunării generale a Institutului de Credit și Economii „Timișiana” s. p. a. în Timișoara din 23 Martie 1922 și cu provocare la Prospectul emis deja de Consiliul de Administrație în temeiul acestei hotărâri referitor la urcarea capitalului societar de la Lei 5,000,000 la Lei 10,000,000. Consiliul de Administrație în ședința de azi a hotărât de a întregi prospectul emis cu următoarele:

1. Contragerea proiectată a acțiunilor pentru mai târziu se efectuește deja acum și anume: se contrag deja la această emisiune acțiunile nominale de câte 100 Lei în acțiuni nominale de câte Lei 500, astfel, că 5 acțiuni vechi sau acum optate vor fi preschimbate în una nouă de Lei 500 nominal.

2. Acei acționari, cari posed de prezent un număr de acțiuni indivizibil cu 5 sau sub 5, pot opta întregirea acestei fracțiuni. Intrucât până la termenul prescris nu și-au întregit numărul acțiunilor, vor primi prin Institut pentru fracțiuni de fiecare acțiune veche de 100 Lei suma de Lei 125.

3. Pentru a oferi Dlor acționari în măsura cât mai largă posibilitatea de a-și valida drepturile la optare, termenul pentru exercitarea dreptului de opțiune se prelungește pentru vechi acționari până la 15 Iunie 1922.

4. Pentru ratele plătite de acționari la optare sau în cursul timpului până la 1 Iulie 1922 când urmează să participe la dividendă, Institutul bonifică acționarilor 6% dobândă.

5. În caz, că s'ar iscăli acțiuni peste suma contemplată, ea emisiune rămâne nealterat dreptul de selecționare a Consiliul de Administrație asigurat în punctul 7 al Prospectului din 23 Martie 1922.

Toate celelalte condițiuni din prospectul suscitât rămân în vigoare și nealterate

Consiliul de administrație.

BCU Cluj / Central University Library Cluj
„SOMEȘANA” institut de credit și economii, societate pe acții în Dej.

CONVOCARE.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii, „SOMEȘANA” societate pe acții în Dej, sunt invitați în sensul §-ului 16 din statute la

XXXII-a adunare generală ordinară,

care se va ține în 6 Iunie st. n. a. c. la ora 11 a. m. în localitatea institutului.

O B I E C T E L E :

1. Constituirea adunării, denumirea prin președinte alor doi notari, doi verificatori și doi scrutatori.
2. Raportul direcțiunii și a comitetului de supraveghiere despre gestiunea anului 1921. — Aprobarea bilanțului și distribuirea profitului curat.
3. Decidere asupra absolvirii direcțiunii și a comitetului de supraveghiere de la responsabilitatea pentru gestiunea anului 1921.
4. Satorirea marcelor de prezență pentru membrii din direcțiune și comitetul de supraveghiere.
5. Alegerea în direcțiune alor doi membrii pe un period de patru ani și un membru pe un period de trei ani.

Dej, la 9 Maiu 1922.

D I R E C T I U N E A :

Dr. T. Mihali m. p. G. Gradoviciu m. p. Dr. Barbul m. p. Ionel Tilea m. p.
Mateiu Popu m. p. Dr. Traian Pășcuțiu m. p.

„SOMEȘANA“ institut de credit și economii, societate pe acții, DEJ.

ACTIVE Contul Bilanț îcheiat cu 31 Decemvrie 1921 PASIVE

Casa în numerar	57122	96	Capital societar	278330	—
Casa de păstrare poștală	10195	88	Fond de rezervă	205000	—
Cambii escomptate	626819	—	Fond special de rezervă	13067	—
Imprumuturi hipotecari	735435	50	Fond de pensuni	61500	—
Imprumuturi pe obligații cu caventați	461745	—	Conturi curente	422287	70
Imprumuturi pe lombard	478666	—	Depuneri spre fructificare	3441590	21
Efecte	—	—	Depozite	2457	—
Casele institutului și realități de vânzare	1668831	88	Dividendă neridicată	6186	—
Anticipații	460000	—	Creditori	4755	67
	670	—	Dare transitoare	6140	07
			Interese anticipate pro 1922	16280	—
			Profit curat	41892	57
	4499486	22		4499486	22

DEBIT Contul Profit și Perdere CREDIT

Interese după depuneri	123406	70	Interese dela cambii escomptate	40732	23
Interese după cont. curente	144360	90	Interese dela imprumuturi hipotecare	39661	20
Interese după fonduri	11419	95	Interese dela imprumuturi pe obligații cu caventați	31179	57
Spese curente și porto postal	9391	72	Interese dela imprumuturi pe lombard	21829	—
Salare și bani de cuartir	40768	34	Interese dela efecte	42326	13
Salariile direcțiunii și revisorilor	1975	—	Arânzi și chirii	—	25
Marce de prezență	930	—	Proviziuni	—	77
Dare erarială și comunală	3703	30			
Dare după interesele depunerilor	12340	67			
Profit curat	—	—			
		390189			390189
		15			15

Dr. Ioan Moldovan m. p.
director administrativ

D.E.J., la 31 Decemvrie 1921

Augustin Pinteia m. p.
șefcontabil

DIRECȚIUNEA:

Dr. T. Mihali m. p. Dr. Clement Barbul m. p. Ionel Tilea m. p. G. Gradovicie m. p.
președinte Mateiu Popu m. p. Dr. Traian Pășcuțiu m. p.

Am examinat conturile de mai sus, pe cari le-am aflat în ordine și exacte întru toate. Dej, la 9 Maiu 1922.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIARE:

Ilariu Boroș m. p. Ioan Botha m. p. A. Candale m. p. Dr. Ion P. Oltean m. p. V. Hermann m. p.

Propunerea Direcțiunii

și a Comitetului de supraveghiere referitor la distribuirea profitului curat de pe anul 1921 și a cotei destinate pentru scopuri filantropice:

1. Să se deie 8% acționarilor dividendă și supradividendă după capitalul societar	Lei 22 266.40
2. Să se deie fondului de rezervă	Lei 7.000.—
3. Să se deie fondului de pensuni	Lei 3.426.77
4. Să se deie ca tantiemă directorului	Lei 1.119.04
5. Să se deie ca tantiemă funcționarilor	Lei 1.678.56
6. Să se deie pentru scopuri culturale și binefacere, cari să se lese pentru distribuire la dispoziția direcțiunii	Lei 1.398.80
7. Să se deie fondului special de rezervă	Lei 5.003.—
	Total Lei 41.892.56

Dej, la 9 Maiu 1922.

DIRECȚIUNEA